

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

**System předurčenosti jednotek sborů dobrovolných
hasičů ve městě Brně**

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

1. ÚVOD

Účelem systému předurčenosti je zkvalitnění úrovně jednotek sborů dobrovolných hasičů (JSDH) v oblasti řešení mimořádných událostí a ochrany obyvatelstva na území statutárního města Brna. Efektivní zvyšování úrovně bezpečnosti ve městě není možné bez zapojení jednotek sborů dobrovolných hasičů. Smyslem dokumentu je určit směr, kterým se mohou ubírat jednotky sborů dobrovolných hasičů ve městě Brně, a tak nalézt optimální řešení pro vytvoření dobře fungujících JSDH ve městě Brně s účelně vynaloženými finančními náklady na požární ochranu.

Statutární město Brno v minulosti nemělo žádný podobný systém, který by řešil jednotky sborů dobrovolných hasičů. Město má jedinečnou možnost být první obcí v Jihomoravském kraji, která efektivní cestou a komplexně směřuje JSDH.

SEZNAM ZKRATEK

JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
SMB	Statutární město Brno
MČ	Městská část
HZS JHM	Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje
1V	Předurčenost na zásahy v objektech
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
OOB	Ochrana obyvatelstva
JPO	Jednotka požární ochrany
JmK	Jihomoravský kraj
IMZ	Instrukčně metodické zaměstnání
ZZZ	Základy zdravotnických znalostí
VZOHV	Vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel
AED	Autonomní externí defibrilátor
ZZS JmK	Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje
EPS	Elektronická požární signalizace
ZVL	Zvláštní stupeň poplachu
KNP	Kontejner nouzového přežití
MČS	Mobilní čerpací stanice
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění (mobilní siréna)
DN	Dopravní nehody

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

2. HLAVNÍ CÍLE V OBLASTI DOBROVOLNÝCH JEDNOTEK

Hlavním cílem v oblasti JSDH je nalézt optimální řešení pro vytvoření efektivních jednotek SDH ve městě Brně s účelně vynaloženými finančními náklady na požární ochranu. Řešení spočívá v profilování jednotek, respektive jejich předurčeností do určitých oblastí, které jsou schopny účelně zasahovat při mimořádných událostech. Úzce profilované jednotky mohou být snadněji vyškoleny na vysokou úroveň v dané oblasti, včetně pořízení vhodného vybavení.

Základní činnosti prováděné JSDH budou umět všechny jednotky. Předurčeností je myšleno profilování jednotky do konkrétních oblastí, na které se jednotka specializuje a připravuje, jak po stránce technické, tak i odborné.

Je potřebné zvyšovat úroveň a vybavení jednotek v malých městských částech s nízkým rozpočtem.

Profesionální hasiči vědí, na co předurčenou dobrovolnou jednotku mohou využít. Zřizovatel jednotky je obeznámen s tím, čím má být jednotka vybavena. Profilace by měla zajistit efektivněji vynaložené výdaje na vybavení jednotky.

Profilování by mělo být založeno na dobrovolnosti a ochotě členů jednotek.

„Všichni nemůžou umět všechno, všichni nemůžou mít všechno“

Dalším cílem je zlepšení plošného pokrytí v rámci statutárního města Brna nad rámec právních předpisů, aby v případě požáru byla v každé městské části do 10 minut vybavená a vyškolená jednotka, která bude umět provést efektivní požární zásah.

Důležitým cílem je udržet vybavenost jednotek adekvátní mobilní technikou a věcnými prostředky s ohledem na předurčenost jednotky. Není žádoucí vybavovat jednotky přebytnou a nekoncepční technikou, která bude zvyšovat náklady na udržení akceschopnosti.

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

3. PŘEDURČENOST DOBROVOLNÝCH JEDNOTEK

Pro efektivní zajištění akceschopnosti dobrovolných jednotek je navrženo jejich profilování prostřednictvím tzv. předurčenosti jednotky. Lze očekávat zvýšení úrovně předurčených jednotek řešit vybrané mimořádné události. Nemusí se vždy jednat o předurčenost s častým výskytem mimořádných událostí, nicméně je žádoucí, aby jednotky byly připraveny na hrozby s ohledem na rizika, která městu hrozí.

Předurčenost dobrovolných jednotek může být definována na krajské úrovni plošným pokrytím nebo poplachovým plánem. Jedná se především o předurčenost na dopravní nehody, zvláštní stupeň poplachu a ochranu obyvatelstva. Ostatní předurčenosti jsou místní na úrovni statutárního města Brna.

3.1. Přehled plánovaných předurčeností dobrovolných jednotek:

- Hašení v objektech
- Zásobování vodou
- Zvláštní stupeň
- Ochrana obyvatelstva
- Evakuace
- Dopravní nehody
- Voda
- Likvidace hmyzu
- Zima (sníh-rampouchy-led)
- AED
- Transport zraněných (vozík ZZS)
- Mobilní elektronická siréna (JSVV)
- Záloha na stanici HZS
- Sklad povodně
- Sklad humanitární
- Sklad trauma team

3.2. Hašení v objektech

Jednotka je předurčena pro zásahy v uzavřených objektech. Je schopna provést požární zásah, záchranu a evakuaci osob. Do budoucna by měly být předurčeny všechny jednotky.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena prvosledovou CAS, věcnými prostředky pro požární zásah, prostředky pro evakuaci osob a prostředky pro značení zakouřených prostor.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x 2 roky speciální IMZ hašení v objektech.

3.3. Zvláštní stupeň

Jednotka je předurčena pro vyslání v rámci zvláštního stupně poplachu dle platné metodiky pro zvláštní stupeň poplachu v JmK. Zpravidla se jedná o rozsáhlé mimořádné události nebo dlouhotrvající zásah (přívalové deště, větrné smrště).

TECHNIKA: Vybavení je dáno přílohou metodiky pro zvláštní stupeň poplachu.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: Speciální odborná příprava zaměřená na přívalové deště a větrné smrště 1x ročně.

příloha č. 1 – Konceptce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

3.4. Ochrana obyvatelstva

Jednotka je schopna zajistit týlové zázemí pro zasahující JPO a složky IZS, zabezpečit plošnou evakuaci osob a zabezpečit obsluhu evakuačního střediska.

TECHNIKA: Jednotka na krajské úrovni je vybavena dle konceptce jednotek předurčených na OOB v JmK.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně IMZ krajských předurčených jednotek na OOB. Odborná způsobilost v kurzu technik OOB.

3.5. Evakuace

Jednotka je schopna zajistit přepravu evakuovaných osob včetně evakuačních zavazadel.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena dopravním automobilem typu DA-L1Z, který umožňuje přepravu min. 8 osob a evakuačních zavazadel.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: Vybraní členové mají odbornou způsobilost v kurzu technik OOB. Příležitostně IMZ a taktická cvičení.

3.6. Dopravní nehody

Jednotka je předurčena pro zásahy u dopravních nehod.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena hydraulickým vyprošťovacím zařízením a dalšími věcnými prostředky pro dopravní nehody.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně provádí odbornou přípravu ve spolupráci s HZS JHM, 50% členů má kurz Základy zdravotnických znalostí (ZZZ), 50% členů má kurz Vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel (VZOHV).

3.7. Voda

Jednotka je schopna zajistit přípravné, záchranné, likvidační a obnovovací práce při povodních na území města Brna. Je připravena zajistit povodňovou hlídkovou službu, protipovodňová opatření, stavbu mobilních protipovodňových zábran, dovoz a obsluhu speciálních velkoobjemových čerpadel.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena motorovým člunem a příslušenstvím pro práci na vodní hladině a dalšími prostředky pro řešení povodní.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: Jednotky jsou školeny na činnosti při povodních především stavba protipovodňových stěn, obsluha speciálních velkoobjemových čerpadel, 1x ročně výcvik - záchrana na vodě, obsluha mobilních zábran, obsluha velkoobjemových čerpadel.

3.8. Likvidace hmyzu

Jednotka je schopna zajistit likvidaci obtížného hmyzu především na území svého zřizovatele.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena technickými prostředky na likvidaci hmyzu.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: Velitelé jednotek jsou připravováni v pravidelných odborných přípravách 1x ročně.

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

3.9. Zima (sníh-rampouchy-led)

Jednotka je schopná zasahovat při událostech v souvislosti s ledem a sněhem.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena prostředky na odstraňování sněhu. Výbava bude upřesněna HZS JHM.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně dle klimatických podmínek provádí odbornou přípravu ve spolupráci s HZS JHM.

3.10. AED

Předurčenost jednotky má význam, kde je dojezd ZZS JmK nebo HZS JHM delší jak 10 minut.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena zdravotnickým batohem a autonomním externím defibrilátorem, který je umístěn v zabezpečeném boxu zpravidla na budově požární zbrojnice.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně – výcvik Kardiopulmonální resuscitace (KRP) s použitím AED, je schopna rozeznat základní kolapsové stavy a poskytnout první pomoc.

3.11. Transport zraněných

Jednotka je schopna využít prostředky pro transport zraněných osob především při mimořádných událostech s velkým počtem zraněných osob.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně odborná příprava v transportu zraněných osob za pomoci nosítek z přívěsu ZZS JmK nebo zařazených ve výbavě jednotek.

3.12. Mobilní elektronická siréna

Jednotka je schopna zajistit varování a informování obyvatelstva. Především v zóně havarijního plánování a záplavovém území pomocí mobilní sirény.

TECHNIKA: Jednotka převezme mobilní sirénu uloženou na vyčleněném vozidle HZS JHM (PPLA) a je schopna ji využít v určené oblasti samostatně nebo ve spolupráci s příslušníky HZS JHM krizového řízení a ochrany obyvatelstva.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: Instrukčně metodické zaměstnání organizované oddělením krizového řízení a OOB HZS JHM 1 x ročně, zapojení do taktických cvičení, které řeší varování obyvatelstva.

3.13. Záloha na stanici HZS

Jednotka je schopna zabezpečit pohotovost na požární stanici v případě nepřítomnosti jednotky HZS JHM a poskytnout účelnou pomoc v případě běžných mimořádných událostí.

TECHNIKA: Jednotka je vybavena prvosledovou CAS v základním provedení. Detekční technika.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA:

- Požáry v objektech

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

- Požáry - signalizace EPS
- Mimořádná událost v silničních tunelech
- Záchrana osob z výtahů
- Technické pomoci
- Dopravní nehody
- Úniky nebezpečných látek na pozemní komunikaci a do ovzduší

3.14. Sklad povodně

Jednotka je obeznámena s uložením materiálu na řešení povodní a je schopna zajistit jeho naložení a distribuci.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně odborná příprava formou výcviku nebo kontroly materiálu a místa jeho uskladnění.

3.15. Sklad humanitární

Jednotka je obeznámena s uložením materiálu na řešení nouzového přežití a je schopna zajistit jeho naložení a distribuci.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně odborná příprava formou výcviku nebo kontroly materiálu a místa jeho uskladnění.

3.16. Sklad trauma team

Jednotka je obeznámena s uložením materiálu pro odřad Mobilní předsunuté zdravotnické jednotky modulů civilní ochrany EU v rámci mezinárodního odřadu, Fakultní nemocnice Bohunice a je schopna poskytnout součinnost při jeho nakládání.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA: 1 x ročně odborná příprava formou seznámení se s prostory skladování a odborného výkladu zástupců FN.

6. AKTUALIZACE PŘEDURČENOSTI

Přehled předurčeností jednotek sborů dobrovolných hasičů je na konci tohoto dokumentu. Jednotlivé předurčenosti se mohou v průběhu doby měnit s ohledem na vývoj rizik ve statutárním městě Brně.

O zařazení a vyřazení z předurčenosti jednotky rozhoduje ředitel územního odboru Brno-město, HZS JHM po dohodě se zřizovatelem jednotky a velitelem jednotky. Změna předurčenosti je schvalována komisí bezpečnosti a veřejného pořádku.

Pro fungování celého systému předurčeností dobrovolných jednotek je nezbytné zajistit jejich využití u mimořádných událostí. Nastavení systému vysílání je nutné zajistit v součinnosti s ředitelem územního odboru Brno-město, HZS JHM.

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

Tabulka předurčenosti jednotek SDH na území statutárního města Brna

jednotka	kat.	plán kat.	1V	CAS	ZVL	OOB	Evakuace	DN	Voda	Hmyz	Zima	AED	Vozík ZS	JSVV	Záloha HZS	Sklad povodně	Sklad humanit	Sklad trauma team
JSDHo Brno - Bohunice	III/1		✓		✓					✓					✓			✓
JSDHo Brno - Holásky	III/1		✓		✓				✓	✓				✓				
JSDHo Brno - Husovice	III/1		✓	✓				✗	✓	✓					✓			
JSDHo Brno - Chrlice	III/2		✓	✓			✓			✓		✓			✓			
JSDHo Brno - Komín	III/1		✓	✓			✓		✓	✓					✓			
JSDHo Brno - Obřany	III/1		✓		✓				✓	✓								
JSDHo Brno - Slatina	III/1		✓		✓	✓	✓							✓				
JSDHo Brno - Soběšice	III/1		✓	✓				✓	✓	✓		✓			✓			
JSDHo Brno - Žebětín	III/1		✓	✓			✓			✓		✓						
JSDHo Brno - Židenice	III/1		✓		✓				✗	✓	✓							
JSDHo Brno - Brněnské Ivanovice	V		✗						✓		✓							
JSDHo Brno - Černovice	V	III/1	✓	✓		✓	✓			✓				✓				
JSDHo Brno - Jehnice	V		✗				✓					✓						
JSDHo Brno - Jundrov	V	III/1	✓	✓						✓	✓							
JSDHo Brno - Královo Pole	V	III/1	✓	✓			✓		✓	✓	✓		✓			✓		
JSDHo Brno - Ořešín	V	III/1	✓				✓			✓	✓	✓						
JSDHo Brno - Přízřenice	V			✓			✓			✓	✓	✓						
JSDHo Brno - Starý Lískovec	V		✓							✓	✓						✓	
JSDHo Brno - Útěchov	V		✓				✓			✓	✓	✓						
JSDHo Brno - Vinohrady	V		✗				✓			✗								

✓ předurčená jednotka

✗ plánovaná předurčenost (zatím nemá techniku nebo školení)

příloha č. 1 – Koncepce podpory požární ochrany a ochrany obyvatelstva ve městě Brně

Vysvětlivky:

1V - Jednotka je předurčena pro zásahy v uzavřených objektech. Je schopna provést požární zásah, záchranu a evakuaci osob. Jednotka je vybavena prvosledovou CAS, věcnými prostředky pro požární zásah, prostředky pro evakuaci osob a prostředky pro značení zakouřených prostor.

CAS - Jednotka je předurčena pro dodávku vody na místo zásahu. Je schopna provést efektivní zásah při požárech v přírodním prostředí (les, pole) a zajistit doplňování vody pomocí závěsného vaku pod vrtulníkem.

ZVL - Jednotka je předurčena pro vyslání v rámci zvláštního stupně poplachu dle platné metodiky pro zvláštní stupeň poplachu v JmK. Zpravidla se jedná o rozsáhlé mimořádné události nebo dlouhotrvající zásah (povodně, přívalové deště, větrné smrště).

OOB - Jednotka je schopna zajistit týlové zázemí pro zasahující jednotky, zabezpečit plošnou evakuaci osob a zabezpečit obsluhu evakuačního střediska.

Evakuace - Jednotka je vybavena dopravním automobilem, který umožňuje přepravu min. 8 osob a evakuačních zavazadel.

DN - Jednotka je předurčena pro zásahy u dopravních nehod.

Voda - Jednotka je schopna zajistit přípravné, záchranné, likvidační a obnovovací práce při povodních na území města Brna. Je připravena zajistit povodňovou hlídkovou službu, protipovodňová opatření, stavbu mobilních protipovodňových zábran, dovoz a obsluhu speciálních velkoobjemových čerpadel.

Hmyz - Jednotka je schopna zajistit likvidaci obtížného hmyzu především na území svého zřizovatele.

AED - Jednotka je schopna poskytnout kardiopulmonální resuscitaci (KRP) s použitím autonomního defibrilátoru, rozeznat základní kolapsové stavy a poskytnout první pomoc.

Vozík ZZS - Jednotka je schopna využít prostředky pro transport zraněných osob především při mimořádných událostech s velkým počtem zraněných osob.

JSVV - Jednotka je schopna zajistit varování a vyrozumění obyvatelstva. Především v zóně havarijního plánování a záplavovém území pomocí mobilní sirény.

Záloha HZS - Jednotka je schopna zabezpečit pohotovost na požární stanici v případě nepřítomnosti jednotky HZS a poskytnout účelnou pomoc v případě běžných mimořádných událostí.

Sklad povodně - Jednotka je obeznámena s uložením materiálu na řešení povodní a je schopna zajistit jeho naložení a distribuci.

Sklad humanitární - Jednotka je obeznámena s uložením materiálu na řešení nouzového přežití a je schopna zajistit jeho naložení a distribuci.

Sklad trauma team - Jednotka je obeznámena s uložením materiálu pro odřad Mobilní předsunuté zdravotnické jednotky modulů civilní ochrany EU v rámci mezinárodního odřadu, Fakultní nemocnice Bohunice a je schopna poskytnout součinnost při jeho nakládání.